

Sygn. akt III PK 115/05

WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 lutego 2006 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Kazimierz Jaśkowski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Zbigniew Hajn

SSN Andrzej Wróbel

w sprawie z powództwa Z. K.

przeciwko Fabryce Firanek "W." S.A. w S.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 14 lutego 2006 r.,

skargi kasacyjnej powódki od wyroku Sądu Apelacyjnego w R.

z dnia 19 maja 2005 r., sygn. akt IACa .../04,

oddala skargę.

Uzasadnienie

Wyrokiem z dnia 19 maja 2005 r., sygn. akt ACa .../04 Sąd Apelacyjny w R.
w sprawie z powództwa (pozew z dnia 29 stycznia 1996 r.) Z. K. przeciwko Fabryce

FiraneK „W.” S.A. oddalił apelację powódki od wyroku Sądu Okręgowego w T. z dnia 22 września 2003 r., który po ponownym rozpoznaniu sprawy (do którego doszło w wyniku uchylenia wyroku tego Sądu z dnia 28 grudnia 1998 r. wyrokiem Sądu Apelacyjnego w R. z dnia 30 września 1999 r.) oddalił jej powództwo o zasądzenie (po ostatecznym sprecyzowaniu żądania) po 140.000 zł za stosowanie wynalazków objętych zastrzeżeniami nr 1 patentu 152 665, nr 2 patentu 152 665 oraz nr 1 patentu 161 296 w okresie od 27 sierpnia 1985 r. do 1998 r. oraz 80.000 zł za stosowanie projektu racjonalizatorskiego przed zgłoszeniem wynalazku do Urzędu patentowego

Podstawę rozstrzygnięcia stanowiły następujące ustalenia faktyczne i ich prawna ocena:

Powódka jako pracownik poprzednika prawnego strony pozwanej w sierpniu 1975 r. zgłosiła wniosek racjonalizatorski pod nazwą „Specjalny papier do projektowania ażurowego – nowa metoda projektowania”, który pozwana wdrożyła do produkcji wypłacając powódce wynagrodzenie w wysokości 850 zł. Powódka uznała to wynagrodzenie za zbyt niskie. Ostatecznie fabryka zaoferowała wypłatę wyższej kwoty, jednak powódka jej nie przyjęła. W 1985 r. powódka zgłosiła do Urzędu Patentowego swoje wynalazki i uzyskała na nie patenty nr 152 665 („Sposób projektowania wzorów dzianin oraz podłoże do projektowania wzorów dzianin”) i nr 161 292 („Sposób rekonstrukcji wzorów dzianin”). W sprawie ustalono, że w 1992 r. strona pozwana wprowadziła komputerowy system projektowania i od tego czasu nie stosowała już żadnych rozwiązań wynalazczych powódki, przy czym powódka nadal była przekonana, że strona pozwana stosuje jej wynalazki.

W zakresie wynagrodzenia za projekt racjonalizatorski Sąd Apelacyjny stwierdził, iż zgodnie z § 25 ust. 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 grudnia 1972 r. w sprawie projektów wynalazczych (jednolity tekst: Dz.U. z 1982 r. Nr 28, poz. 200) wynagrodzenie za każdy rok stosowania projektu winno być wypłacone w terminie dwóch miesięcy od zakończenia roku. Z tym terminem stało się ono wymagalne niezależnie od trwającego między stronami sporu o wysokość tego wynagrodzenia. Roszczenie powódki o zapłatę wynagrodzenia w należnej wysokości za pięcioletni okres stosowania projektu (art. 94 ust. 1 ustawy z dnia 19 października 1972 r. o wynalazczości, Dz.U. Nr 43, poz. 272 ze zm.) stało się

wymagalne najpóźniej w dniu 1 marca 1981 r. i najpóźniej od tej daty rozpoczęło bieg dziesięcioletnie przedawnienie (art. 118 k.c. w związku z art. 103 ustawy o wynalazczości). Roszczenie o to wynagrodzenie przedawniło się zatem najpóźniej w dniu 2 marca 1991 r.

W zakresie naruszenia patentu nr 152 665 Sąd Apelacyjny podzielił ustalenia Sądu pierwszej instancji, iż strona pozwana stosowała wynalazek powódki do 1992 r. Wprowadziła wówczas komputerowy system projektowania firanek i stosowanie wynalazku powódki stało się zbędne. Po tej dacie nie następowało naruszanie patentu powódki, a zatem roszczenie powódki za naruszanie patentu po 1992 r. jest bezzasadne, roszczenie z tytułu naruszenia patentu do 1992 r. uległo zaś przedawnieniu. Zgodnie bowiem z art. 58 ustawy o wynalazczości (jednolity tekst Dz.U. z 1984 r. Nr 33, poz. 177 ze zm.) roszczenia z powodu naruszenia patentu ulegają przedawnieniu z upływem trzech lat, a bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia wymagalności roszczenia.

W odniesieniu do roszczenia z tytułu naruszenia patentu nr 161 296 Sąd Apelacyjny wskazał na art. 57 ust. 3 prawa wynalazczego, zgodnie z którym, jeżeli przedmiotem patentu jest sposób wytwarzania nowego wytworu, domniemywa się, że wytwór, który może być uzyskany opatentowanym sposobem, został wytworzony tym sposobem. Uznał jednak, że dowody przeprowadzone w sprawie obaliły to domniemanie, wskazując że strona pozwana nie korzystała przy rekonstruowaniu wzorów firanek z wynalazku powódki.

W skardze kasacyjnej pełnomocnik powódki zarzucił naruszenie prawa materialnego przez błędną wykładnię art. 16 ust. 1 prawa wynalazczego oraz niewłaściwe zastosowanie art. 94 ust. 2 tej ustawy i wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości oraz uchylenie w całości poprzedzającego go wyroku Sądu Okręgowego w T. i przekazanie temu Sądowi sprawy do ponownego rozpoznania oraz rozstrzygnięcia o kosztach postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja jest bezzasadna i podlega oddaleniu. Wprawdzie jako jej podstawę wymienia się naruszenie prawa materialnego przez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie przepisów art. 16 ust. 1 i art. 94 ust. 2 ustawy o wynalazczości ale konkretyzacja tej podstawy i jej bliższe uzasadnienie pokazują, że skarga

kwestionuje w istocie ustalenia faktyczne, które do naruszenia prawa materialnego doprowadziły w sposób pośredni, a w zakresie zarzutu naruszenia art. 94 ust. 2 ustawy o wynalazczości wręcz *de facto* powołuje nowy fakt mający, zdaniem skarżącej, wpływ na wynik sprawy. Jeżeli zaś kasacyjny zarzut naruszenia przepisów prawa materialnego, których wykładnia nie budzi wątpliwości, polega w istocie na twierdzeniu, że w prawidłowo ustalonym stanie faktycznym sprawy znajdowałaby zastosowanie wyinterpretowana z tych przepisów norma prawna, to w oparciu o art. 398³ § 3 k.p.c. należy go uznać za niedopuszczalny. Zgodnie bowiem z tym przepisem, podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów. Przepis artykułu art. 398¹³ § 2 k.p.c. wskazuje zaś, że Sąd Najwyższy jest związany ustaleniami dokonanymi w zaskarżonym wyroku w zakresie, w jakim dotyczą one faktycznej podstawy rozstrzygnięcia. Przy rozpoznawaniu skargi kasacyjnej brak jest więc możliwości i podstaw do kwestionowania dokonanego przez Sądy niższych instancji ustalenia, że strona pozwana nie korzystała z patentów powódki po 1992 r., w tym obalenia domniemania ustanowionego w art. 57 ust. 3 ustawy o wynalazczości. Według tego przepisu, jeżeli przedmiotem patentu jest sposób wytwarzania nowego wytworu, domniemywa się, że wytwór, który może być uzyskany opatentowanym sposobem, został wytworzony tym sposobem. Z kolei kwestia ustaleń, czy w ciągu pierwszych pięciu lat korzystania z projektu racjonalizatorskiego strona pozwana nie miała możliwości stosowania wynalazku w rozmiarach uzasadnionych względami gospodarczymi (skarżący zarzuca Sądowi, że nie zbadał tej kwestii) została po raz pierwszy wskazana przez skarżącą w postępowaniu kasacyjnym, co ze względu na brzmienie art. 398¹³ § 2 k.p.c. również jest niedopuszczalne.

Z tych względów na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. orzeczono, jak w sentencji.